

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Переклад галузевої термінології
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра германської філології
Розробник(и)	Медвідь Олена Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти; НРК – 7 рівень; QF-LLL – 6 рівень; FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 4-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 48 годин становить контактна робота з викладачем (16 годин лекцій, 32 години лабораторної роботи), 102 години становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Англійською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна за вибором (цикл професійної та практичної підготовки) для освітньої програми 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Передумови для вивчення дисципліни	Лексикологія, Практика англійської мови, Практика перекладу, Теоретична граматики
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	

Метою навчальної дисципліни є вдосконалення підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема висококваліфікованих перекладачів з англійської мови на рідну та навпаки. Зміст навчального матеріалу та організація навчального процесу спрямовано на забезпечення фахових компетентностей щодо практичного оволодіння термінами з різних галузей та розуміння процесів трансформації лексичних одиниць.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Особливості перекладу н-т літератури.

Термін як основа технічного перекладу. Методика усвідомлення значення невідомих термінів.

Тема 2. Шляхи походження термінів.

Походження нових термінів шляхом зміни значення слів повсякденного вжитку.

Тема 3. Переклад термінів деривативного походження.

Основні суфікси та префікси, які використовуються при побудові термінів у англійській мові.

Тема 4. Переклад термінів складних слів.

Структурно-змістовна класифікація складних слів. Відмінність складних слів та термінологічних словосполучень в англійській мові. Переосмислення компонентів складних слів.

Тема 5. Переклад термінів сталих словосполучень.

Змістовна самостійність слів у складі термінологічних словосполучень. Змістовна ф-ція означаючих компонентів. Природа скорочень.

Тема 6. Термінологічні скорочення.

Скорочення текстові та термінологічні. Ст-ра скорочень в англійській мові.

Вживання скорочень у письмовому та усному мовленні. Аббревіатури.

Тема 7. Науково-технічні терміни іншомовного походження.

Штучні латинізми та елінські терміни. Інтернаціональні терміни. Кальки. Елементи жаргонної лексики та усного мовлення.

Тема 8. Терміноїди, труднощі їх перекладу

Найменування фірм у сучасній англійській науково-технічній термінології.

Математичні символи. Система вимірювання.

Змістовий модуль 2

Тема 9. Питання еволюційного розвитку компонентів англійської терміносистеми.

Тема 10. Компонентний аналіз термінів.

Тема 11. Аналіз смислових зв'язків компонентів термінів – основословосполучень.

Тема 12. Аналіз когнітивних аспектів термінів.

Тема 13. Переклад термінів, що походять від слів повсякденного вжитку.

Тема 14. «Хибні друзі перекладача».

Тема 15. Алгоритм складання термінологічних словників.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1.

Знати понятійний апарат термінології сучасної англійської мови, розуміти поняття «термін» як основою технічного перекладу,

	методику усвідомлення значення невідомих термінів, процеси утворення нових термінів.
РН2.	Знати особливості термінологічних лексичних одиниць, розуміти закономірності їх походження та трансформацію у пласт лексики повсякденного вжитку.
РН3.	Пояснювати граматичні та лексичні явища терміноутворення в рамках сучасних мовознавчих концепцій, використовувати лінгвістичні принципи розподілу слів, диференціювати їх згідно з відповідними галузями наук на відповідні термінологічні класи
РН4.	Демонструвати уміння вживання синонімічних термінологічних одиниць у письмовому та усному мовленні, а також появі та вживанню складних термінологічних одиниць (до скорочень та абревіатур).
РН5.	Аналізувати морфологічні та синтаксичні термінологічні одиниці як на структурному, так і когнітивному рівнях, застосовувати трансформаційні моделі перекладу та робити висновки про їх доречність у переході від вихідного до цільового тексту

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

ПРН 1	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН 2	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 6	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
ПРН 12	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють
ПРН 17	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л) та лабораторні

заняття (ЛЗ).

Тема 1.

Л. 1. Особливості перекладу н-т літератури.

Термін як основа технічного перекладу. Методика усвідомлення значення невідомих термінів.

Тема 2.

Л. 2. Шляхи походження термінів.

Походження нових термінів шляхом зміни значення слів повсякденного вжитку.

Тема 3.

Л. 3. Переклад термінів деривативного походження

Основні суфікси та префікси, які використовуються при побудові термінів у англійській мові.

Тема 4.

Л. 4. Переклад термінів складних слів

Структурно-змістовна класифікація складних слів. Відмінність складних слів та термінологічних словосполучень в англійській мові. Переосмислення компонентів складних слів.

Тема 5.

Л. 5. Переклад термінів сталих словосполучень.

Змістовна самостійність слів у складі термінологічних словосполучень. Змістовна ф-ція означаючих компонентів. Природа скорочень.

Тема 6.

Л.6. Термінологічні скорочення.

Скорочення текстові та термінологічні. Ст-ра скорочень в англійській мові.

Вживання скорочень у письмовому та усному мовленні. Абревіатури.

Тема 7.

Л. 7. Науково-технічні терміни іншомовного походження.

Штучні латинізмів та елінські терміни. Інтернаціональні терміни. Кальки. Елементи жаргонної лексики та усного мовлення.

Тема 8.

Л. 8. Терміноїди, труднощі їх перекладу

Найменування фірм у сучасній англійській науково-технічній термінології.

Математичні символи. Система вимірювання.

Тема 9.

ЛЗ 1. Питання еволюційного розвитку компонентів англійської терміносистеми.

Тема 10.

ЛЗ 2. Компонентний аналіз термінів.

Тема 11.

ЛЗ 3. Аналіз смислових зв'язків компонентів термінів – основословосполучень.

Тема 12.

ЛЗ 4. Аналіз когнітивних аспектів термінів.

Тема 13.

ЛЗ 5. Переклад термінів, що походять від слів повсякденного вжитку.

Тема 14.

ЛЗ 6. «Хибні друзі перекладача».

Тема 15.

ЛЗ 7. Алгоритм складання термінологічних словників.

7.2 Види навчальної діяльності

НД 1. Підготовка до лекцій, мікрОВикладання

НД 2. Підготовка до тестів за темами 1-8

НД 3. Підготовка до лабораторних занять

НД 4. Індивідуальні завдання (письмові), основну частину яких становить аналіз, за результатами вивчення тем 9-15

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1. лекції-візуалізації;

МН2. інтерактивні лекції;

МН3. модульне навчання;

МН4. мозковий штурм, дискусія

Лекції надають студентам матеріали з теоретичних проблем термінології сучасної англійської мови з різних наукових точок зору, знайомлять їх із основними поняттями і категоріями, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1, РН 2). Лекції ґрунтуються на використанні знань у вигляді окремих змістових модулів, що інтегруються з іншими частинами курсу (РН 3). Вони доповнюються завданнями для самостійної роботи, виконання яких надає студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практиці (РН 4). Підготовка до лекцій сприятиме активізації пізнавальної діяльності здобувачів за рахунок асоціації їх власного досвіду з предметом навчання (РН 5). Під час підготовки до тестів за результатами модульного навчання студенти розвиватимуть навички самостійного навчання, швидкого критичного читання, синтезу та аналітичного мислення.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5, 0 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
B	ДОБРЕ – вище середнього рівня лише з кількома помилками	4, 5 (добре)	$82 \leq RD \leq 89$
C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	4, 0 (добре)	$74 \leq RD \leq 81$
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3, 5 (задовільно)	$64 \leq RD \leq 73$
E	ЗАДОВІЛЬНО – виконання задовольняє мінімальні критерії	3, 0 (задовільно)	$60 \leq RD \leq 63$
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD \leq 59$
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	1 (незадовільно)	$RD < 35$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: тестування та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладачів в процесі виконання завдань самостійної роботи, самооцінювання поточного тестування, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних завдань.

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань) (М1), перевірки письмових робіт (М2) та колективних дискусій (М3). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені.

Оцінка студента формується таким чином:

1. тематичне тестування 30 балів;
2. контрольна робота (тести) 10 балів;
3. індивідуальне завдання (виконання, захист) 12 балів;
4. колективні дискусії (48).

Форма підсумкового контролю – залік, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями.

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит має бути не менше ніж 30 балів

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

Навчальний процес потребує використання мультимедіа (ЗН 1) та програмного забезпечення для підтримки MixLearning (ЗН 2).

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література.

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури на українську мову: Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. / В. І. Карабан – Вінниця: Нова Книга, 2018 – 656 с. https://books.google.com.ua/books?id=6cZwDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=ru&source=gs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f
2. Корунець, І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. - 5-те вид., випр. і доп. - Вінниця : Нова Книга, 2017. - 448 с.

Допоміжна література:

3. Бадан А. А. Практичний курс з перекладу термінології комп'ютерних систем з англійської на українську мову : навч. посібник / А. А. Бадан, С. О. Царьова ; Нац.

техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків: НТУ "ХПІ", 2010. – 83 с. – На англ. та укр. мовах.

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/13299>

4. Білозерська Л. П. та ін Термінологія та переклад. Вінниця: Нова книга, 2010.-232с.

<https://books.google.com.ua/books?id=PTD2CQAAQBAJ&pg=PA40&lpg=PA40&dq=%D0>

5. Іваніна Т. В. Теорія та практика перекладу – Навч. посібник для студентів 4-го курсу всіх форм навчання спеціальності «Мова і література». – Запоріжжя, 2010. — 232с.

6. Іларіонова Н.: International Economics. Microeconomics. Іларіонова Н. Ліра-К, 2019.- 316с.

7. Кияк Т.Р, Науменко А.М, Огуй О.Д. Теорія і практика перекладу. Німецька мова. - Вінниця: Нова книга, 2016.-586с.

https://books.google.com.ua/books?id=xzUBCgAAQBAJ&printsec=copyright&redir_esc=y#v=onepage&q&f

8. Лапочка В.О. Курс теорії і практики перекладу Полтавський національний педагогічний університет, Полтава, 2010. 122с.

9. Максимов С.Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання: / С.Є.Максимов — Навч. посібник. — К.: Ленвіт 2012 —203 с.

<https://mybook.biz.ua/perevod-teoriya-i-praktika-perevoda/praktichniy-kurs-perekladu>

10. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу : монографія / А. Л. Міщенко – Вінниця : Нова книга», 2013. – 448 с.

<https://books.google.com> > books

11. Медвідь О. М. Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Термінологізація та детермінологізація англійської мови»:

http://lib.sumdu.edu.ua/library/DocDescription?doc_id=201164

Інформаційні ресурси в Інтернеті.

12. Журнал «Філологічні трактати». – 2009 -

2019. <http://tractatus.sumdu.edu.ua/>
13. Taylor-Bouladon Valerie. Conference
Interpreting / Valerie Taylor-Bouladon —
Principles and Practice. — Adelaide: Crawford
House Publishing, 2001. — 290 p.
<https://www.amazon.com> › Conference-Interpreti.